

Síðsøga

Óli Jacobsen

TÓRBJØRN PETERSEN: HEVUR ARBEITTT 50 ÁR HJÁ P/F MARIU POULSEN

*Tað er ikki ofta, at ein handverkari hevur arbeitt hjá sama arbeidsgevara í 50 ár.
Men tað hevur Tórbjørn gjørt hjá partafelagnum Mariu Poulsen*

P/f Maria Poulsen er ein av elstu fyrirkunum í Havn, ikki minst tá upprunaliga virksema verður talt við. Hetta man vera ein av stóru fyrirkunum í landinum innan rør og sanitet.

Samstundis er hetta ein fyrirøka, har starvsfólkið trívist væl. Besta dømi um hetta man vera Tórbjørn Petersen, sum 22. juni hevur starvast har í ikki færri enn 50 ár.

Hetta gevur eitt gott høvi til at lýsa Tórbjørn og eisini at gera nakað burtur úr søguni hjá Ludvig og Mariu Poulsen.

Hvør var Maria Poulsen?

Tað er ein áhugaverdur spurningur, hvussu ein blikksmiðja, sum tað kallaðist tá, kundi fáa eitt konufólkanavn!

Fyrst skal greiðast frá hvør Maria var.

Hon var dóttir Jacob Jacobsen, bókjara f. 1836, sum var av Húsum í Havn. Kend systkin vóru Hjalmar og Mads A. Jacobsen.

Maria giftist í 1896 við Ludvig Poulsen, sum var einkjumaður. Tey høvdu tikið seg úr kirkjuni í 1895 og vóru millum tey fyrstu, sum fylgdu gamla Sloan. Teirra vígsla var onnur borgarliga vígslan í Føroyum.

Byrjaði 9 ára gamal

Fyrsti føroyingur, sum fekk sær útbúgving sum blikksmiður, var pápi Ludvig, Johan C. Poulsen f. 1815, sum hevur teknað væl kenda býarkortið av Havnini frá 1867. 20 ára gamal fór hann í læru í Keyptmannahavnar. Eftir seks árs lærutið fór hann til Týsklands, har hann var í eini sjei ár. Í 1848 kom hann aftur til Føroyar, har hann fekk sær egnan verkstað, sum hann hevði inntil deyða sín 3. juli 1874. Hetta var fyrsta blikksmiðja í Føroyum.

Tá var Ludvig bert 9 ára gamal, men hann var longu byrjaður at arbeiða undir vegleiðing av pápanum og beiggjanum Jens Christian, sum seinni gjørdist sakførari í Sorø og eisini riddari av Dannebrog.

Ludvig helt fram at arbeiða sjálvur. Ikki fyrr enn hann gjørdist 25 ár, fór hann til Danmarkar at fáa sær eina beinleiðis útbúgving. Tá ið hann kom aftur til Føroyar 3. juni 1890 fekk hann sær egið virki sum blikksmiður. Á heysti 1900 fekk hann sær ein lítlan handil við køks-útgerð. Tað gekk stóðugt framá. Í 1902 var bert ein lærlingur, Morten Mortensen, vanliga varð nevndur Mortan Blikk.

Í 1917 vóru í verkstaðnum tveir sveinar og ein lærlingur, og í handlinum vóru tá tvey mannfólk og tvey konufólk.

Tórbjørn í sínum rætta element!

Í 1906 varð flutt oman í Tórsgøtu, har handilin framvegis er. Í 1935 vóru tey 9 starvsfólk, fyra sveinar og fimm fólk í handlinum og skrivstovuni. Umsetningurin var eisini øktur samsvarandi. Verkstaðið fekk við alt, sum hoyrði til fakið, her í millum at leggja vatn inn til fólk. Vatnleiðingur var lagdur í Havn í 1898, so her hevur verið nóg mikið at gera.

Handilin gjørdist tann størsti í landinum av sínum slag, og hann hevði størstu goymslu í Føroyum av til dømis vatnrør, kranum,

lampum (bæði til petroleum og el), porselen, krystal og leikum. Eisini var longu tá útgerð til baðirúm. Handilin hevði einkarsølu av kendum vörum sum Nilfisk dustsúgvarum, Philips perum, PH lampum, svenskum primussum og annars av amboðum.

Líkindini at dríva handil, serliga í krígsárunum 1914-18 vóru sera vánalig. Tað var ofta trupult at fáa fatur á tí tilfari, sum kravdist. Árin aftaná 1. heimsbardaga vóru eisini sera trupul, tá ið fiskaprisirinin fóru niður í einki.

Tá fóru nógvir stórhandlar á húsagang. Ludvig Poulsen gav tó ikki skarvin yvir, og hann kom yvir kreppuna.

Ludvig Poulsen doyði í 1938, tá tók konan, Maria, við. Í 1944 stovnar hon partafelag við navninum Hjó Ludda. Tann 5. januar 1945 verður navnið broytt til p/f Maria Poulsen & Co.

Í 1949 selur Maria fyrirkuna til brøðurnar Jógvan, Grím, Jákup og Páll á Dul, og Grímur verður stjóri. Systir hesar brøðurnar, Mia í Skorini, arbeiðdi hjá fyrirkuni í 40 ár.

Grímur doyði í 1987, men yngra ættarliðið hevur tikið við. Í dag eru tað synirnir hjá Grími, Kristian og Jógvan, sum eiga fyrirkuna. Kristian er stjóri.

Triðja ættarliðið er eisini við at taka við. Dóttir Kristian, Súsanna, er í dag leiðari í búnytishandlinum í Miðbýnum. Restin av virkseminum er uppi á Hálsi. Her starvast Kjartan og Grímur, synir Kristian, eisini.

Tórbjørn hevur verið partur av Mariu Poulsen í 50 ár

Tað er hesum virksema Tórbjørn hevur verið ein partur av í 50 ár. Hann er upprunaligur klaksvíkingur, føddur 15. juni 1948. Tískil er hann júst blivin 67 ár.

Pápin, Matthias, var av Selatrað, meðan mamma Karin, fødd Høgnesen, var av Norðoyri.

Tey búsettust fyrst á Norðoyri og síðani á Heygunum í Klaksvík, har Tórbjørn er føddur. Tey eru seks systkin, fyra systrar og tveir brøður.

Matthias var við Niels Finsen á heysti 1939 tann dramatiska túrin, tá ið teir á heimleið úr Grønlandi við útróðrarmonnum mundu gingið burtur.

Hann var sera virkin maður, sum gekk høgt uppi, at eingin tíð skuldi fara til spillis hjá nøkrum. Tórbjørn varð tískil vaktur tíðliga á morgni, eisini tá hann annars hevði frí. Ofta var okkurt at gera sum at fara norður á Kósina at landa trolarar.

Tórbjørn gekk í skúla frá 1955 til 1963. Tá hevði hann ongan hug til at halda fram við skúlagongd.

Hann fór tá at arbeiða hjá Kjølbro, størsta arbeidsplass í Klaksvík. Hann minnst, at øll sum arbeiddu har høvdu eitt arbeidssnummar. Hansara var 626, meðan tað hjá pápanum var 349.

Tórbjørn hevur eisini roynt sjólívið. Fyrst fór hann við gomlu Polarstjörnuni hjá Kjølbro. Túrun gav 500 krónur. Hann keyptu eina